

mensen over hun 'white privilege' lijkt mij wel het laatste dat de wereld nodig heeft (Volk. 17 oktober). Het lijkt me een goed idee om juist eens af te stappen van mensen indelen in categorieën van blank en zwart, man en vrouw, westers en niet-westers.

Niet met als doel om te ontkennen dat er verschillen in kans en zijn, maar met als doel om ons te richten op onterechte ongelijkheden in het algemeen, waar die ongelijkheden dan ook vandaan komen.

Discriminatie van zwarten is net zo goed een probleem als discriminatie van dikke mensen, blanke mensen of wie dan ook. Wat mensen moeten leren is niet dat ze privileges hebben omdat ze blank, man, dun, mooi of

slim zijn; wat mensen moeten leren is dat ze niet moeten generaliseren op basis van een indeling in groepen. Meer bewustwording van 'white privilege' vergemakkelijkt alleen maar het denken in groepen en in

Aanvulling
Ter broodnodige aanvulling van het artikel 'Mensen in doodsnoed help je. Zeker als jood' (0&D, 17 oktober) zie ik gaarne het volgende vernield: 'En respecteer, geachte vreemdeling, de wetten van dit huis.'
mevr. G.Th.M. Stijters. Den Haag

Column

René Cuperus

Het positieve zelfbeeld van Nederland heeft het de laatste tijd zwaar te verduren. Eerst ontteert het Nederlands voetbal zichzelf met de totale afgang van Oranje. Dan valt, net in de week waarin 200 jaar Staten-Generaal wordt herdacht, het woord 'nepparlement' in de Tweede Kamer. Een ontheiliging van de democratische traditie van Nederland, ooit zo'n beetje het eerste land ter wereld dat burgerzelfbestuur introduceerde. En vervolgens laat een fors deel van Nederland zich kennen als een schuimbekkende meute die zich keert tegen de komst van vluchtelingen. Hoezo zit Nederland even niet lekker in zijn vel?

De YouTube-video van de azc-informatieavond in de Rotterdamse wijk Beverwaard heb ik een paar keer terug gekeken. Nou ja, informatieavond. Zelden zoveel woede, bezorgdheid, miskenning en vreemdelingenhaat in een geïnproviseerde tent bij elkaar gezien. Deze film is verplichte kost voor poli-

De opstand van Beverwaard

tici, beleidsmakers en alle mensen die niet in Rotterdam-Zuid of in 'sociaal-zwakkere' wijken wonen.

In het ogenschijnlijk zo goed aangehartke en wekarende Nederland, blijken zich veel bitterheid, rancune en sociale ellende te hebben opgehoopt. Dat kunnen we wrelativeren of beureuren, maar het is de rauwe werkelijkheid die nu in post-crisis-Nederland heftig aan de oppervlakte komt in reactie op de vluchtelingeninstroom.

Het is van een enorme tragiek dat we in Nederland op dit moment meer aandacht en compassie lijken te kunnen opbrengen voor de 'vluchtelingen-slachtoffers', voor hen die heftig in opstand komen tegen de gevreesde vluchtelingen-overlast, dan voor de vluchtelingen zelf. Maar dat is wel de situatie. Zie Oranje, waar alle aandacht uitging naar de overrompeld dorpsinwoners- en aanvaankelijk nul aandacht naar de vluchtelingen die nota bene in de bussen stonden te wachten op acceptatie.

Verdeel de last rechtvaardiger tussen sterken en kwetsbaren

Alle aandacht voor de woedende 'ontvangers' van vluchtelingen, terwijl er in een uur video geen enkel begripvol woord over de noodsituatie van de vluchtelingen te beluisteren viel. De informatie van de kant van 'de instanties' maakte het er ook niet direct gestreleender op. De Rotterdamse politiefiel zelf letterlijk: 'U heeft het beeld dat er 600 moordenaars en verkrachters komen, maar er komen ook gezinnen met kinderen', terwijl de COA mevrouw vroeg of de zaal aanwijzingen had dat er IS-jihadisten tussen de asielzoekers zouden zitten, want inderdaad: de COA kon dat niet helemaal uitsluiten.

Het is makkelijk om de schuimbekkende Rotterdamse avond af te doen als een orgie van vreemdelingen-vooroordelen en sociale rancune. Om je neus op te halen voor de ruwe en ruige omgangsvormen en de weinig gepolijste teksten. Voor het eigen-volkeerst-ressentiment. Alleen maar waar. Maar als ik moet afgaan op deze avond, denk ik dat de bewoners helemaal gelijk hebben dat Beverwaard de volstrekt verkeerde locatie is voor een azc van 600 asielzoekers.

De inwoners van Beverwaard schetsten met het hart rauw op de tong - een beeld van een wijk die het water aan de lippen straal. Sociaal en mentaal. Die, zoals iemand zei, dankzij de inzet van de bewoners ('en niet door jullie, politie en overheid') eindelijk weer wat omhoog kruip uit een naar-geestig dal van overlast, criminaliteit en

multiculturele samenlevingsproblemen, maar die zich nu weer gedegradeerd voelt tot 'afvoerpuije van Rotterdam'. Omdat juist hun wijk het meest geschikt zou zijn voor een azc.

Wat zich in die tent in Beverwaard voerde, past, helaas, naadloos in de maatschappijanalyses die de laatste jaren zijn gemaakt. We waren getuige van genderend wantrouwen ten opzichte van politiek en officiële instanties. We zagen in de steek gelaten burgers die in onze hervormde, versoberde verzorgingsstaat nog maar nauwelijks de eindjes aan elkaar kunnen knopen, en vol frustratie zitten tegenover 'profiteurs' als asielzoekers 'die alles maar grats krijgen'. We stuitten op de groeiende 'hoof tussen hoogopgeleiden en laagopgeleiden. De ene groep comfortabel bezig met wereldvreagstukken - Turkije, Jordanië, Europa -, de ander bezig met overleven in een zwakke wijk. Het bood allemaal geen fraaie aanblik.

Van levensbelang zijn dan moedige politici als Ahmed Aboutaleb die in het schoolsveld tussen de verschillende bevolkingsgroepen het hoofd koel houden en mensen niet naar de mond praten. Maar de 'spreiding van de samenlevingslast' moet wel veel rechtvaardiger worden verdeeld tussen de sociaal sterkeren en de sociaal kwetsbaren. Daar gaat het nu mis. Goed mis.

René Cuperus is cultuurhistoricus.

... het hart van dit katern

VK 19/10/15